

ВИСОКА ЖЕЛЕЗНИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА У БЕОГРАДУ

29. јуни 2010.

МАТЕМАТИКА

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

1. Израчунати $32^{0,4} + 2 \cdot 81^{0,75} + 5 \cdot 100^{0,5}$.

$$\begin{aligned} 32^{0,4} + 2 \cdot 81^{0,75} + 5 \cdot 100^{0,5} &= 32^{\frac{2}{5}} + 2 \cdot 81^{\frac{3}{4}} + 5 \cdot 100^{\frac{1}{2}} = \\ &= (2^5)^{\frac{2}{5}} + 2 \cdot (3^4)^{\frac{3}{4}} + 5 \cdot (10^2)^{\frac{1}{2}} = 2^2 + 2 \cdot (3^3) + 5 \cdot 10 = 4 + 54 + 50 = 108. \end{aligned}$$

2. Одредити вредност реалног броја a тако да решења x_1 и x_2 једначине

$$x^2 - (a+1)x + a + 3 = 0 \text{ задовољавају једнакост } (x_1 - x_2)^2 = 4$$

$$\begin{aligned} &\text{Из } (x_1 - x_2)^2 = 4 \\ &\text{добивамо } x_1^2 - 2x_1x_2 + x_2^2 = 4 \text{ или } 2x_1x_2 + x_2^2 = 4 + 4x_1x_2 \text{ или} \\ &\quad (x_1 + x_2)^2 = 4 + 4x_1x_2 \quad (1) \\ &\text{Применом Вијетових формула имамо } x_1 + x_2 = a + 1, \quad x_1x_2 = a + 3 \quad (2) \\ &\text{и сменом (2) у (1) добијамо } (a + 1)^2 = 4 + 4(a + 3) \text{ или } a^2 - 2a - 15 = 0 \\ &\text{одакле је } a = \frac{2 \pm \sqrt{4 + 60}}{2} \text{ или } a = \frac{2 \pm 8}{2} \text{ па је } a = 5 \text{ или } a = -3. \end{aligned}$$

3. Решити неједначину $\frac{3x-20}{x-5} < 2$.

$$\begin{aligned} \frac{3x-20}{x-5} < 2, \quad \frac{3x-20}{x-5} - 2 < 0 \\ \frac{3x-20-2x+10}{x-5} < 0, \quad \frac{x-10}{x-5} < 0 \quad \text{na je} \\ (x-10 > 0 \wedge x-5 < 0) \vee (x-10 < 0 \wedge x-5 > 0) \\ (x > 10 \wedge x < 5) \vee (x < 10 \wedge x > 5) \quad \text{na je } 5 < x < 10 \end{aligned}$$

4. Решити једначину $\sqrt{2x+3} - \sqrt{x+1} - \sqrt{x-2} + 0$.

$$\begin{aligned} \sqrt{2x+3} - \sqrt{x+1} - \sqrt{x-2} &= 0 \\ (\sqrt{2x+3})^2 &= (\sqrt{x+1} + \sqrt{x-2})^2 \\ 2x+3 &= x+1+2\sqrt{(x+1)(x-2)}+x-2 \wedge 2x+3 \geq 0 \wedge x+1 \geq 0 \wedge x-2 \geq 0 \\ 4 &= 2\sqrt{x^2-x-2} \wedge x \geq -\frac{3}{2} \wedge x \geq -1 \wedge x \geq 2 \\ 2^2 &= (\sqrt{x^2-x-2})^2 \wedge x \geq 2 \\ x^2-x-6 &= 0 \wedge x \geq 2 \\ x &= \frac{1 \pm \sqrt{1+24}}{2} \wedge x \geq 2 \qquad x = \frac{1 \pm 5}{2} \wedge x \geq 2 \quad \text{na je } 3 \end{aligned}$$

5. Решити једначину $25 \sqrt[2x]{0,2^x} = 0,04 \sqrt{5^x}$.

$$\begin{aligned} 25 \sqrt[2x]{0,2^x} &= 0,04 \sqrt{5^x} \\ 5^2 \left(\frac{1}{5}\right)^{\frac{7}{2x}} &= \frac{1}{5^2} 5^{\frac{x}{2}} \\ 5^{2-\frac{7}{2x}} &= 5^{-2+\frac{x}{2}} \\ 2-\frac{7}{2x} &= -2+\frac{x}{2} \\ 4x-7 &= -4x+x^2 \\ x^2-8x+7 &= 0 \\ x &= \frac{8 \pm \sqrt{64-28}}{2}, \quad x = \frac{8+6}{2}, \quad x = 7 \vee x = 1. \end{aligned}$$

6. Израчунати $\log_6 216 - \log_{\frac{1}{3}} 81$.

$$\begin{aligned}\log_6 216 - \log_{\frac{1}{3}} 81 &= \log_6 216 - \log_{\sqrt[3]{0,2}} 5 + \log_{\frac{1}{3}} 81 = \log_6 6^3 - \log_{\sqrt[3]{5^{-1}}} 5 + \log_{3^{-1}} 3^4 = \\ &= 3\log_6 6 - \log_{5^{-1}} 5 + \frac{\log_3 3^4}{\log_3 3^{-1}} = 3 \cdot 1 - \frac{\log_3 3^4}{\log_3 3^{-1}} = 3 \cdot 1 - \frac{\log_5 5}{\log_5 5^{-\frac{1}{2}}} + \frac{4\log_3 3}{-\log_3 3} = \\ &= 3 - \frac{1}{-\frac{1}{2}\log_5 5} + \frac{4 \cdot 1}{-1} = 3 + 2 - 4 = 1.\end{aligned}$$

7. Израчунати запремину ваљка чија је површина $72\pi \text{ cm}^2$ и висина 5 cm .

Површина ваљка $P = 2R\pi(R + H)$, где је R полупречник основе ваљка и H висина ваљка. Како је $P = 72\pi \text{ cm}^2$ и $H = 5 \text{ cm}$ имамо да је $72\pi = 2R\pi(R + 5)$ одакле је $36 = R^2 + 5R$ или $R = \frac{-5 \pm \sqrt{25 + 144}}{2}$ или $R = \frac{-5 \pm 13}{2}$ па је $R = 4 \text{ cm}$ и запремина ваљка је $V = R^2\pi H = 4^2\pi \cdot 5$
 $V = 80\pi \text{ cm}^2$

8. Доказати да за $\alpha \neq \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$ важи једнакост $\frac{\cos \alpha}{1 - \tan \alpha} - \frac{\sin \alpha}{\tan \alpha - 1} = \sin \alpha + \cos \alpha$

$$\begin{aligned}\frac{\cos \alpha}{1 - \tan \alpha} - \frac{\sin \alpha}{\tan \alpha - 1} &= \frac{\cos \alpha}{1 - \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}} - \frac{\sin \alpha}{\frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} - 1} = \frac{\cos \alpha}{\frac{\cos \alpha - \sin \alpha}{\cos \alpha}} - \frac{\sin \alpha}{\frac{\cos \alpha - \sin \alpha}{\sin \alpha}} = \\ &= \frac{\cos^2 \alpha}{\cos \alpha - \sin \alpha} - \frac{\sin^2 \alpha}{\cos \alpha - \sin \alpha} = \frac{\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha}{\cos \alpha - \sin \alpha} = \frac{(\cos \alpha - \sin \alpha)(\cos \alpha + \sin \alpha)}{\cos \alpha - \sin \alpha} = \\ &= \cos \alpha + \sin \alpha\end{aligned}$$

9. Решити једначину $\sin x + \cos 2x = 1$

$$\sin x + \cos 2x = 1$$

$$\sin x + \cos^2 x - \sin^2 x = 1$$

$$\sin x + 1 - \sin^2 x - \sin^2 x = 1$$

$$\sin x - 2\sin^2 x = 0$$

$$\sin x(1 - 2\sin x) = 0$$

$$\sin x = 0 \vee \sin x = \frac{1}{2}$$

$$x = k\pi \vee x = \frac{\pi}{6} \vee x = \frac{5\pi}{6} + n\pi; \quad k, s, n \in \mathbb{Z}.$$

10. Написати једначину круга чији је пречник дуж \overline{AB} ако је $A(2, 1)$ и $B(8, 9)$

Полупречник круга је $2R = AB = \sqrt{(8-2)^2 + (9-1)^2} = 10$, па је полупречник $R = 5$.

Центар круга је средиште дужи AB и има координате $p = \frac{2+8}{2}$ и $q = \frac{1+9}{2} = 5$.

Сменом $p = 5$, $q = 5$ у једначини круга $(x-p)^2 + (y-q)^2 = R^2$ добијамо тражену једначину круга $(x-5)^2 + (y-5)^2 = 25$ или $x^2 + y^2 - 10x - 10y + 25 = 0$.